

Flytende havvind – Norges rolle

Terje Aasland, Stortingsrepresentant AP

Innst. 70 S

(2015–2016)

Innstilling til Stortinget
fra energi- og miljøkomiteen

Dokument 8:118 S (2014–2015)

Innstilling fra energi- og miljøkomiteen om representantforslag fra stortingsrepresentant Rasmus Hansson om en storsatsing på flytende vindkraft i Norge

Til Stortinget

Sammendrag

Følgende forslag fremmes i representantforslaget:

- «1. Stortinget ber regjeringen opprette en større demonstrasjonspark med tilhørende infrastruktur og finansiering for uttesting av ulike typer fullskala flytende vindkraft i Norge.
2. Stortinget ber regjeringen legge fram forslag til økonomiske rammebetingelser med sikte på å utløse en omfattende havvindnæring i Norge.»

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Åsmund Aukrust, Per Rune Henriksen, Anna Ljunggren, Audun Otterstad og Terje Aasland, fra Høyre, Nikolai Astrup, Tina Bru, Odd Henriksen og Eirik Milde, fra Fremskrittspartiet, Jan-Henrik Fredriksen og Oskar J. Grimstad, fra Kristelig Folkeparti, Simon Molvær Grimstad, fra Senterpartiet, Marit Arnstad, fra Venstre, ledere Ola Elvestuen, fra Sosialistisk Venstreparti, Heikki Eidsvoll Holmås, og fra Miljøpartiet De Grønne, Rasmus Hansson, viser til representantforslag fra stortings-

representant Rasmus Hansson om en storsatsing på flytende vindkraft i Norge.

Komiteen viser til målet om å begrense global oppvarming til 2 grader over forindustriell tid. Om vi skal klare dette målet, må vi omstille vår energibruk fra fossil energi til fornybar energi i en massiv skala. Produksjon av elektrisitet står for en vesentlig del av de globale CO₂-utslippene. Behovet for denne typen ren energi vil som følge av befolkningsøkning og fattigdomsbekjempelse øke sterkt i årene som kommer. Det er derfor av stor betydning at fossile energibærere erstattes av fornybare i kraftproduksjon. Ny fornybar energiproduksjon fra sol, vind og vannkraft vokser sterkt, men fra et lavt utgangspunkt.

Komiteen viser til den teknologitvillingen som har funnet sted, særlig innen sol og vindkraft. Dette har gjort det mulig å redusere kostnadene slik at disse fornybare energikildene i mange markeder er konkurransedyktige også uten subsidier. Når det gjelder flytende havvind, er det ennå langt igjen for kostnader og teknisk risiko har kommet ned på et nivå hvor denne teknologien blir konkurransedyktig. Komiteen merker seg at det pågår et arbeid internasjonalt for å utvikle denne teknologien, og at Statoil med sin Hywind-mølle er i verdenstet i dette arbeidet.

Komiteen viser til brev fra statsråd Tord Lien av 12. oktober 2015, hvor det pekes på de støtteordninger vi i dag har for teknologutvikling, kraftoverskuddet i Norden og at norsk industri allerede omsetter for 2,3 mrd. kroner innen havbasert vindkraft.

Komiteen vil peke på det store potensialet for norsk offshoreteknologi som ligger i et voksende globalt marked for havvind. Norsk petroleumstretted industri har kapasitet og kompetanse som i sterk grad kan dreies inn mot dette markedet. Det fordrer et strategisk forsknings- og utviklingsarbeid i regi av

Vedtak 50

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med energimeldingen legge frem en strategi som bidrar til realisering av demonstrasjonsprosjekter for flytende havvind og andre former for havbasert fornybar teknologi, og ser på mulighetene for norsk leverandørindustri utvikling innenfor fornybar energiproduksjon.

Meld. St. 25

(2015–2016)

Melding til Stortinget

Kraft til endring
Energipolitikken mot 2030

Forslag 4

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget i løpet av høsten 2016 med en havvindstrategi.

Forslag 5

Stortinget ber regjeringen bidra til realisering av minst en fullskala demonstrasjonspark for flytende havvind i Norge innen 2020.

Forslag 6

Stortinget ber regjeringen i forbindelse med statsbudsjettet for 2017 legge frem en strategi for realisering av demonstrasjonsprosjekter for flytende havvind, og at det bevilges midler til dette formål i budsjettet for 2017.

Forslag 7

Stortinget ber regjeringen utrede hvordan Norge kan bli en betydelig aktør innenfor offshore vindkraft. Utredningen forutsettes å svare på mulighetene for å bygge opp et hjemmemarked for å sikre næringsutvikling innenfor denne sektoren. Etablering av et nordsjønett og samspill med petroleumssektoren forutsettes også inkludert.

..

Stortinget ber regjeringen senest i 2017 sørge for en støtteordning til realisering av demonstrasjonsprosjekt for flytende havvind og andre former for havbasert fornybar teknologi.

STORTINGET

Representantforslag 132 S

(2018–2019)

fra stortingsrepresentantene Espen Barth Eide, Jonas Gahr Støre, Else-May Botten Norderhus og Runar Sjøstad

Dokument 8:132 S (2018–2019)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Espen Barth Eide, Jonas Gahr Støre, Else-May Botten Norderhus og Runar Sjøstad om norsk satsing på havvindindustri

Til Stortinget

Bakgrunn

I Norge er det mye hav – og det er mye vind. Norsk flytende havvind kan bli et svært viktig bidrag for å dekke energibehovet og for å nå krevende klimamål. Norges sterke posisjon innen olje og gass og maritim og marin industri er et fantastisk utgangspunkt for at Norge kan ta en lederrolle på flytende havvind.

Norsk olje- og gassproduksjon står for 28 pst. av de samlede norske klimagassutslippene (SSB). Potensialet for utslippskutt som følge av elektrifisering av sokkelen er anslått til 3–7 millioner tonn CO₂, og Zero anslår at deelektrifisering fra havvind kan gi utslippskutt på 1–3 millioner tonn CO₂ årlig, noe som tilsvarer utslippene fra 0,5–1,5 millioner bensin/dieseldrevne biler.

Nord-Europa er fremdeles i stor grad avhengig av fossil kraft og har satt seg høye mål både nasjonalt og på EU-nivå for overgangen til fornybar kraft. Her spiller norsk gass en viktig rolle, og den vil bli enda viktigere med karbonfangst og -lagring. Men Europa vil likevel ha behov for import av fornybar energi, noe som kan gi viktige inntekter til Norge og videreføre landets posisjon som en viktig energiaktør internasjonalt.

Markedet for flytende havvind er under etablering flere steder i verden. Norges sterke posisjon innen olje og gass og maritim og marin industri er et fantastisk ut-

gangspunkt for at Norge også på dette feltet kan ta en lederrolle både nasjonalt og globalt. Det krever en aktiv næringspolitikk som både tilrettelegger for utbygging av felt på norsk sokkel, og som bidrar til å utvikle en norskbasert leverandørindustri som kan utvikle teknologi og løsninger på et hjemmemarked.

Produksjon av havvind på norsk sokkel

Equinors Hywind Tampen vil bli verdens største flytende havvindpark dersom den settes i drift i 2022. Hywind Tampen skal forsyne de fem plattformene på Gullfaks og Snorre med elektrisk kraft. Dette vil kutte klimagassutslippene med minst 200 000 tonn CO₂ årlig. Om Equinor og underleverandørene lykkes med å redusere kostnadene ved utbygging av flytende havvind, er det grunn til å tro at dette vil utløse flere prosjekter både på norsk sokkel og internasjonalt.

OECD ser havvind som en av de viktigste havbaserte næringene i 2030. Havvind anslås å være et attraktivt alternativ for Europa mellom 2030 og 2050 (NTNU). Den nordlige delen av Nordsjøen og Norskehavet har noen av de beste vindressursene i Europa, langt bedre enn på land og i grunne havområder.

Utvikling av en norsk leverandørindustri

I 2016 eksporterte norsk industri havvindteknologi og -tjenester for 5 mrd. kroner, noe som ga Norge en markedsandel på ca. 5 pst. Havvindteknologi er allerede Norges største fornybareeksport, og Norwea, Norsk Industri og Rederiforbundet peker på at et mål om en 10 pst. andel for norske selskaper i det globale havvindmarkedet innen 2030 er ambisiøs og realistisk. Norwea anslår at markedet vil være på 500 mrd. kroner i 2030.

Multiconsult anslår at verdiskapingen i norsk leverandørindustri knyttet til en utbygging av én gigawatt

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

forslag:

1. Stortinget ber regjeringen åpne flere områder for vindproduksjon til havs, slik at Norge kan bli en stor produsent av flytende havvind med konkurransedyktige aktører i hele verdikjeden.
2. Stortinget ber regjeringen ta initiativ til et nordsjøsamarbeid for utvikling av en langsiktig forvaltningsplan for havvind, med tanke på eksport til Europa.
3. Stortinget ber regjeringen sørge for at norsk sokkel har en kapasitet på 3 GW innen 2030.
4. Stortinget ber regjeringen sette et mål om at Norge skal ha en 10 pst. markedsandel av den globale omsetningen i havvindmarkedet, og en omsetning på 50 mrd. kroner innen 2030, og tilrettelegge for dette.
5. Stortinget ber regjeringen legge til rette for utslippsreduksjoner i olje- og gassindustrien ved at elektrisitetsproduksjon med gassturbiner offshore kan erstattes av havvind.
6. Stortinget ber regjeringen gi Statnett ansvar for å utvikle og drifte et fremtidig offshorestrømnett i Nordsjøen.
7. Stortinget ber regjeringen tilrettelegge for et norsk marked for ny maritim energiteknologi, herunder offshorevindkraft, med testsentre og energiparker til havs.

Noen rammer

1. Avsette områder på norsk sokkel som arenaer for flytende havvind
2. Sikre risikoavlastning/støtteordninger på veg til markedsløsninger
3. Utarbeide en leverandørstrategi med nasjonalt og globalt fokus
4. Stille krav til mottakere av støtte om leverandørutvikling
5. Avklare infrastruktur ansvar